

Nr 230.

Av fru **Svenson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning rörande statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård.*

Enligt de av 1943 års riksdag godkända grunderna kan statsbidrag utgå till nyinrättad institution för halvöppen barnavård eller nyinrättad avdelning vid dylik institution. Som villkor kräves, att arbetsmarknadskommisionen funnit institutionen eller avdelningen nödvändig med hänsyn till vederbörande Orts behov av kvinnlig arbetskraft. Bidrag kan under samma förutsättning utgå även till äldre institution, om dess ekonomi är dålig och kommunens ekonomiska läge mindre gott. Även om arbetsmarknadskommisionen icke finner, att en institution är behövlig enbart ur arbetsmarknadssynpunkt, kan statsbidrag likväl utgå, om nämligen speciella ekonomiska, sociala eller andra förhållanden göra en dylik institution nödvändig. Slutligen kan bidrag utgå till provisoriska anstalter för mottagande av barn i olika åldrar på landsbygden under tider, då skördearbete eller annat arbete kräver stor tillgång på kvinnlig arbetskraft.

Arbetsmarknadskommisionen har från och med 1942 tagit initiativet till s. k. jordbruksdaghem och lämnat bidrag till driften av dylika daghem för barn. Avsikten har varit, att inom kommuner i betdistrikten kunna lösgöra kvinnlig arbetskraft för att delta i gallrings- och upptagningsarbete. Denna verksamhet har huvudsakligen bedrivits i Skåne, men också organiserats på andra platser i landet under den bråda skördetiden. Det bör tilläggas, att länsarbetsnämnden haft att svara för den direkta ledningen av verksamheten. Dessa speciella åtgärder för att tillgodose landsbygdens behov, vilka kommit till som försöksanordningar, ha vunnit statsmakternas stöd. Erfarenheterna bekräfta, att jordbruksdaghemmen, även om de hittills varit ganska få, haft en verklig uppgift att fylla. Det är därför att hoppas, att anordningar i form av dylika daghem även i fortsättningen komma till stånd.

I årets statsverksproposition har chefen för socialdepartementet föreslagit vissa ändringar av bidragsgrunderna till driften av anstalter för halvöppen barnavård. Bland annat skall den speciella prövningen av ansökningarna om statsbidrag ur arbetsmarknadssynpunkt avskaffas. Departementschefen skriver, att de arbetsmarknadspolitiska synpunkterna hädanefter icke böra tillerkännas samma prioritetsställning som tidigare. I stället bör någon del av de medel, som finnas disponibla för beviljandet av statsbidrag åt institutioner, till vilka bidrag ej förut utgått, förbehållas anstalter för halvdagsvård.

I departementschefens uttalande finnes ingenting nämnt om statsbidrag till jordbruksdaghäm. Många skäl tala emellertid för att bidrag till dylika daghem kunna lämnas också under det kommande budgetåret. Det synes därför lämpligt, att statsbidrag kan utgå till jordbruksdaghäm av det anslag, som avser bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård. I samband härmed vilja vi framhålla, att tiden synes vara inne för en översyn och överarbetning av gällande bestämmelser för bidragsverksamheten. Såsom förhållandena nu äro, saknas bestämda direktiv och enhetliga normer såväl för erhållande som utbetalande av statsbidrag. Då verksamheten pågått en längre tid, måste den anses ha lämnat försöksstadiet, och det synes därför vara lämpligt, att fastare regler nu införas. En revision av gällande bestämmelser bör sålunda företagas med det snaraste.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta, att statsbidrag måtte utgå till jordbruksdaghäm även under det kommande budgetåret, och att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt utredning avseende fastställande av bestämda direktiv och enhetliga normer för bidragsverksamheten till den halvöppna barnavården.

Stockholm den 23 januari 1945.

Gärda Svenson.

Bernhard Näsgård.

Ivar Persson.

Anna Sjöström-Bengtsson

Joh. Friggeråker.
